

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงนำสัญลักษณ์ทางสถิติมาใช้ ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	หมายถึง	ผลบวกกำลังสอง
MS	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง
F	หมายถึง	ค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม เพื่อใช้พิจารณาเปรียบเทียบ
t	หมายถึง	ค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม เพื่อใช้พิจารณาเปรียบเทียบ
df	หมายถึง	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ผู้วิจัยแบ่งการรายงานออกเป็น 5 ตอน คือ
- ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างประชากร
  - ตอนที่ 2 วิเคราะห์คะแนนการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงมีครรภ์เป็นรายคน โดยจำแนกเป็นรายขอ
  - ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการรับรู้บทบาทการเป็นมารดา ระหว่างหญิงมีครรภ์ที่มีอายุครรภ์แตกต่างกัน
  - ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการรับรู้บทบาทการเป็นมารดา ระหว่างหญิงมีครรภ์ที่มีอายุต่างกันและระดับการศึกษาต่างกัน
  - ตอนที่ 5 เปรียบเทียบการรับรู้บทบาทการเป็นมารดา ระหว่างหญิงมีครรภ์ที่มีประสบการณ์ในการตั้งครรภ์ต่างกัน

ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามอายุ อายุครรภ

คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
20 ปี และต่ำกว่า	59	32.78
21 - 30 ปี	60	33.33
31 ปี และสูงกว่า	61	33.89
รวม	180	100
อายุครรภ		
ระยะที่ 1 ของการตั้งครรภ	33	18.33
ระยะที่ 2 ของการตั้งครรภ	72	40.00
ระยะที่ 3 ของการตั้งครรภ	75	41.67
รวม	180	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าหญิงมีครรภที่ทำการศึกษาในแต่ละช่วงอายุ มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ อายุ 20 ปี และต่ำกว่า มีจำนวนร้อยละ 32.78 อายุ 21 - 30 ปี มีจำนวนร้อยละ 33.33 อายุ 31 ปี และสูงกว่า มีจำนวนร้อยละ 33.89 ส่วนใหญ่จะมีอายุครรภอยู่ในระยะที่ 3 ของการตั้งครรภ คือมีจำนวนร้อยละ 41.67 รองลงมาคือมีอายุครรภอยู่ในระยะที่ 2 ของการตั้งครรภ จำนวนร้อยละ 40 และมีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 18.33 มีอายุครรภอยู่ในระยะที่ 1 ของการตั้งครรภ

ตารางที่ 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างประชากร แยกตามระดับการศึกษา อาชีพ และรวมพร้อมในการวางแผนการตั้งครรภ์

คุณลักษณะของ กลุ่มตัวอย่าง	อายุ			จำนวน	ร้อยละ
	20 ปีและต่ำกว่า	21-30 ปี	31 ปีและสูงกว่า		
ระดับการศึกษา					
ประถมศึกษา	24	19	33	76	42.22
มัธยมศึกษา	33	19	7	59	32.78
อุดมศึกษา	2	22	21	45	25.00
รวม	59	60	61	180	100.00
อาชีพ					
รับราชการ	2	13	15	30	16.67
แม่บ้าน	39	26	19	84	46.67
ค้าขาย	3	6	5	14	7.78
รับจ้าง	12	15	19	46	25.55
กสิกรรม	3	0	3	6	3.33
รวม	59	60	61	180	100.00

จากตารางที่ 2 หญิงมีครรภ์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด คือมีจำนวนร้อยละ 42.22 รองลงมา คือระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 32.78 และส่วนน้อย ระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 25 สำหรับอาชีพ หญิงมีครรภ์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.67 ประกอบอาชีพแม่บ้าน ส่วนน้อย ร้อยละ 3.33 ประกอบอาชีพ กสิกรรม

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการ
ตั้งครรภ์

คุณลักษณะของ กลุ่มตัวอย่าง	อายุ			จำนวน	ร้อยละ
	20 ปีและต่ำกว่า	21-30 ปี	31 ปีและสูงกว่า		
ประสบการณ์ในการตั้งครรภ์					
ประสบการณ์ ในทางบวก	35	28	32	95	52.78
ประสบการณ์ ในทางลบ	24	32	29	85	47.22
รวม	59	60	61	180	100.00
ภาวะแทรกซ้อนจาก การตั้งครรภ์					
บวม ปวดศีรษะ ตามัว	7	5	2	14	16.47
คลื่นไส้ อาเจียนมาก ผิดปกติ	9	17	20	46	54.12
มีเลือดหรือน้ำคือน ออกทางช่องคลอด	9	11	5	25	29.41
รวม	25	33	27	85	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าหญิงมีครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์
ในทางบวก มีจำนวนร้อยละ 52.78 และมีประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางลบ
ร้อยละ 47.22 เมื่อพิจารณาในหญิงมีครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางลบ
พบว่ามีภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ คือ คลื่นไส้ อาเจียนมากผิดปกติเป็นจำนวน
มากที่สุด โดยมีจำนวนร้อยละ 54.12 และส่วนน้อยร้อยละ 16.47 ที่มีภาวะ
แทรกซ้อนจากอาการบวม ปวดศีรษะ ตามัว

ตารางที่ 4 แสดงกลุ่มตัวอย่าง แยกตามลักษณะครอบครัว จำนวนสมาชิก
ในครอบครัว

คุณลักษณะของ กลุ่มตัวอย่าง	อายุ			จำนวน	ร้อยละ
	20 ปีและต่ำกว่า	21-30 ปี	31 ปีและสูงกว่า		
ลักษณะครอบครัว					
ครอบครัวเดี่ยว (สามี-ภรรยา)	24	18	24	66	36.67
ครอบครัวขยาย (สามี-ภรรยา และญาติ)	35	42	37	114	63.33
รวม	59	60	61	180	100.00
จำนวนสมาชิกในครอบครัว					
2 คน	24	18	24	66	36.67
3 คน	2	8	9	19	10.56
4 คน	7	6	4	17	9.44
5 คนและสูงกว่า	26	28	24	78	43.33
รวม	59	60	61	180	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าหญิงมีครรภ์ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในครอบครัว
ขยาย คือมีจำนวนร้อยละ 63.33 และอาศัยอยู่ในครอบครัวเดี่ยว มีจำนวนร้อยละ
36.67 เกี่ยวกับจำนวนสมาชิกในครอบครัว ปรากฏว่าหญิงมีครรภ์อาศัยอยู่ในครอบครัว
ที่มีจำนวนสมาชิก 5 คน และสูงกว่า เป็นจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 43.33 รองลงมา
คืออาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีจำนวนสมาชิก 2 คน ร้อยละ 36.67

ตารางที่ 5 แสดงกลุ่มตัวอย่าง แยกตามรายได้ของครอบครัว และความ
พร้อมในการวางแผนการตั้งครรภ์

คุณลักษณะของ กลุ่มตัวอย่าง	อายุ			จำนวน	ร้อยละ
	20 ปีและต่ำกว่า	21-30 ปี	31 ปีและสูงกว่า		
รายได้ของครอบครัว (รวมรายได้ของสามี-ภรรยา และสมาชิกในครอบครัว)					
1,000-2,000 บาท	14	9	9	32	17.78
2,001-3,000 บาท	20	10	10	40	22.22
3,001-4,000 บาท	15	18	14	47	26.11
4,001 บาทขึ้นไป	10	23	28	61	33.89
รวม	59	60	61	180	100.00
การวางแผนการตั้งครรภ์					
วางแผน	16	22	41	80	44.44
ไม่วางแผน	43	38	19	100	55.56
รวม	59	60	61	180	100.00

จากตารางที่ 5 หญิงมีครรภ์ส่วนใหญ่มีรายได้ 4,001 บาทขึ้นไป จำนวน ร้อยละ 33.89 ส่วนน้อย จำนวนร้อยละ 17.78 มีรายได้ 1,000-2,00 บาท เกี่ยวกับเรื่องการวางแผนการตั้งครรภ์ พบว่า หญิงมีครรภ์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.56 ไม่วางแผนการตั้งครรภ์

ตอนที่ 2 วิเคราะห์คะแนนการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงมีครรภ์เป็นรายด้าน โดยจำแนกเป็นรายข้อ

ตารางที่ 6 คะแนนการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาในด้านการดูแลตนเอง และทารกในครรภ์จำแนกเป็นรายข้อ

อันดับข้อ	ด้านการดูแลตนเองและทารกในครรภ์	$\bar{X}$	S.D.
1	ในระยะตั้งครรภ์ท่านสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของหญิงมีครรภ์	2.25	1.40
2	ท่านรู้จักระวังรักษาสุขภาพของท่านในระหว่างตั้งครรภ์ เช่น พักผ่อนให้เพียงพอ ไม่สูบบุหรี่เอง	3.60	1.19
3	ถ้าท่านมีอาการผิดปกติเกิดขึ้นในระหว่างตั้งครรภ์ เช่น มีน้ำเดินหรือมีเลือดออกทางช่องคลอด บวม ปวดศีรษะมาก ท่านสนใจที่จะปรึกษาผู้รู้ เช่น แพทย์ พยาบาล ญาติในครรภ์เสมอ	4.08	1.05
4	ท่านเชื่อว่าการมาฝากครรภ์และมารับการตรวจร่างกายจากแพทย์อย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ท่านและบุตรปลอดภัย	4.26	0.88
5	ในระยะตั้งครรภ์ ท่านชอบรับประทานอาหารประเภท เครื่องเคียง หรืออาหารรสจัดตามปกติ	3.44	1.36
6	ท่านชอบรับประทานอาหารจำพวก เนื้อสัตว์ ไขมัน และผักในระหว่างตั้งครรภ์	3.33	1.03
7	ท่านสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำที่ได้รับจากหน่วยฝากครรภ์	3.34	0.91

จากตารางที่ 6 แสดงว่าค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ในเรื่องการดูแลตนเองและทารกในครรภ์ อยู่ในเกณฑ์ในเรื่อง รู้จักระวังรักษาสุขภาพของตนในระหว่างตั้งครรภ์ เช่น การพักผ่อนให้เพียงพอ ไม่ซื้อยากินเอง ถ้ามีอาการผิดปกติเกิดขึ้นในระหว่างตั้งครรภ์ เช่น มีน้ำเดินหรือมีเลือดออกทางช่องคลอด สนใจที่จะไปปรึกษาแพทย์ พยาบาล ฝากครรภ์ และเชื่อว่าการฝากครรภ์และมารับการตรวจร่างกายจากแพทย์อย่างสม่ำเสมอจะทำให้ตนเองและบุตรปลอดภัย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.60, 4.08 และ 4.26 ตามลำดับ นอกจากนี้ค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือในระยะตั้งครรภ์ท่านสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของหญิงมีครรภ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.25

ตารางที่ 7 คะแนนการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ในด้านส่งเสริมพัฒนาและสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว เพื่อเตรียมรับสมาชิกใหม่ จำแนกเป็นรายข้อ

อันดับข้อ	ด้านการส่งเสริม พัฒนาและสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว เพื่อเตรียมรับสมาชิกใหม่	$\bar{X}$	S.D.
1	ท่านและสามีคุยกันเสมอเกี่ยวกับบุตรในครรภ์	3.46	1.24
2	สามีของท่านมีส่วนร่วมในการมาตรวจครรภ์และผลของการตรวจครรภ์	3.98	1.18
3	ท่านและสามีขัดแย้งกันเรื่องบุตรในครรภ์	4.58	0.96
4	ท่านและสามีร่วมกันวางแผนการเลี้ยงดูบุตร เช่น เรื่องการให้นม วิธีการเลี้ยงดูตั้งแต่บุตรอยู่ในครรภ์	3.03	1.50
5	การตั้งครรภ์ทำให้ท่านและสามีขัดแย้งกันในเรื่องเพศสัมพันธ์	4.30	1.18

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อันดับขอ	คำถามการส่งเสริม พัฒนาและสร้างความสัมพันธ์ กับสมาชิกในครอบครัวเพื่อเตรียมรับสมาชิกใหม่	$\bar{X}$	S.D.
6	เมื่อมีเรื่องก่อกวนใจท่านและสามีมักจะปรึกษาปัญหา รวมกัน	3.71	1.22
7	เมื่อตั้งครรภ์สามีรักและเอาใจใส่ท่านน้อยลง	4.32	1.15
8	มารดาของท่านนับได้ว่าเป็นที่ปรึกษาที่ดี โดยเฉพาะ เรื่องบุตรในครรภ์	2.86	1.56
9	ท่านเป็นที่รักของครอบครัวมากยิ่งขึ้นเมื่อตั้งครรภ์	3.58	1.02
10	เมื่อตั้งครรภ์ความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ใน ครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปในทางไม่ดี	4.50	0.97
11	ทุกคนในครอบครัวแสดงความยินดีที่ท่านจะมีบุตร	3.92	0.90
12	ท่านมั่นใจในการสมาคมกับผู้อื่นได้มากขึ้นเมื่อตั้งครรภ์	2.94	1.10

จากตารางที่ 7 แสดงว่าค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการเป็นมารดา
ในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวเพื่อเตรียมรับสมาชิกใหม่ ส่วนใหญ่
อยู่ในเกณฑ์ดี นอกนั้นค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยของการ
รับรู้มากเป็นอันดับแรก คือ ท่านและสามีขัดแย้งกันในเรื่องบุตรในครรภ์ โดยมีค่า
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลาง ที่น้อยที่สุด
คือ เรื่องมารดาของท่านนับได้ว่าเป็นที่ปรึกษาที่ดี โดยเฉพาะเรื่องบุตรในครรภ์ และ
ท่านมั่นใจในการสมาคมกับผู้อื่นได้มากขึ้นเมื่อตั้งครรภ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ
2.86 และ 2.94 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 คะแนนการรับรู้บทบาทการ เป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ ในด้าน
การพัฒนาสร้างและแสดงออกถึงความรักความผูกพันต่อบุตรใน
ครรภ์ จำแนกเป็นรายข้อ

อันดับข้อ	คำถามการพัฒนา สร้างและแสดงออกถึง ความรักความผูกพันต่อบุตรในครรภ์	$\bar{X}$	S.D.
1	ท่านคิดว่าท่านคงเป็นสุขมากถ้าบุตรในครรภ์คืบ	3.27	1.36
2	ท่านสามารถวาดภาพรูปร่างลักษณะของบุตรในครรภ์ ได้เหมือนใคร	2.07	1.24
3	ท่านคิดว่าทารกในครรภ์จะรบกวนเวลา พักผ่อนของท่าน	4.36	1.05
4	ท่านมักฝันร้ายเกี่ยวกับตัวท่านและบุตรในครรภ์เสมอ	4.66	0.79
5	ท่านคิดว่าบุตรในครรภ์ของท่านนั้นต้องแข็งแรง	3.39	1.27
6	ท่านรู้สึกรักกับบุตรของท่านแม้ยังไม่เห็นหน้า	3.96	1.07
7	ในความคิดของท่านบุตรในครรภ์ก็คือคน ๆ หนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อชีวิตท่าน	4.30	0.84
8	ท่านรักและนึกถึงตนเองมากกว่าบุตรในครรภ์	3.63	1.32
9	การมีบุตรก่อให้เกิดภาระมากกว่าเป็นเรื่องน่ายินดี	3.77	1.31
10	ท่านรู้สึกพึงพอใจไม่ว่าบุตรของท่านจะเป็นเพศ ชายหรือหญิง	3.85	0.97
11	ท่านคิดตั้งชื่อบุตรของท่านไว้ล่วงหน้าบ่อยครั้ง	2.36	1.44
12	ท่านคิดว่าผู้เป็นแมควรเสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อลูก	4.12	0.81
13	ท่านรู้สึกภูมิใจที่สามารถมีบุตร	3.77	1.24

จากตารางที่ 8 แสดงว่าค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการเป็นมารดา ในเรื่องการพัฒนา สร้าง และแสดงออกถึงความรักความผูกพันต่อบุตรในครรภ์ ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดี นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางและน้อย ส่วนขอที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน ระดับดีมาก คือ ท่านมักฝันร้ายเกี่ยวกับตัวท่านและบุตรในครรภ์เสมอ โดยมีค่าคะแนน เฉลี่ยเท่ากับ 4.66 สำหรับขอที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือเรื่อง ท่านสามารถ วาดภาพรูปร่างลักษณะของบุตรในครรภ์ได้เหมือนใคร และท่านคิดตั้งชื่อบุตรของท่าน ไวล่วงหน้าบ่อยครั้ง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.07 และ 2.36 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 คะแนนการรับรู้บทบาทมารดาในด้านการจัดระบบเศรษฐกิจ
ภายในบ้าน พัฒนารูปแบบการดำรงชีวิตของสมาชิกในครอบครัว
ใหม่ และเตรียมตัวในเรื่องการเลี้ยงดูบุตร จำแนกเป็นรายข้อ

อันดับขอ	ดานการจัดระบบเศรษฐกิจภายในบ้าน พัฒนา รูปแบบ การดำรงชีวิตของสมาชิกในครอบครัว และเตรียมตัวในเรื่องการเลี้ยงดูบุตร	$\bar{X}$	S.D.
1	ครอบครัวของท่านได้เก็บเงินสะสมไว้วงหน่าจำนวน หนึ่งเพียงพอสำหรับบุตรที่จะคลอดออกมา	2.80	1.40
2	ท่านคิดว่ามีความจำเป็นในการที่จะเตรียมสถานที่ ชาวของเครื่องใช้สำหรับบุตรตั้งแต่อยู่ในครรภ์	2.58	1.46
3	ท่านคิดว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่สมาชิกในครอบครัวจะ แบ่งหน่าที่เรื่องงานบ้านและการเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่ อยู่ในครรภ์	2.43	1.44
4	ท่านชอบเลี้ยงเด็ก	3.27	1.16
5	ท่านรู้สึกรำคาญต่อเสียงร้องไห้ของเด็ก	3.69	1.16
6	ท่านมีความรู้เพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับการดูแลเด็ก	2.83	0.98
7	ท่านรู้สึกขยะแฆงถาตองทำความสะอาดเด็ก หลังจากถายอุจจาระ	4.48	1.01
8	ท่านรู้สึกกลัวถาจะไห้เลี้ยงเด็กคนเดียว	3.71	1.43
9	ท่านสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับการเลี้ยงเด็ก	2.34	1.43
10	ท่านมั่นใจวาท่านกล่าวมเด็กเล็ก ๆ	3.53	1.14
11	ท่านคิดจะไห้หมบุตรควยนมตนเองไห้หน่าที่สุด เทาที่จะทำได้	3.80	1.32
12	ในความคิดเห็นของท่าน แม่ที่มีอารมณ์อ่อนหวาน และสมา่เสมอต่อลูกตลอดทั้งวันนั้นหาได้ยาก	2.85	1.18

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อันดับขอ	สถานการณ์ระบบเศรษฐกิจภายในบ้าน พัฒนารูปแบบ การดำรงชีวิตของสมาชิกในครอบครัว และเตรียมตัวในเรื่องการเลี้ยงดูบุตร	$\bar{X}$	S.D.
13	ในการเลี้ยงดูบุตร ท่านเชื่อว่าการอดและลำบากตรจะเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกจากมารดาไปสู่บุตรได้	3.58	1.22
14	ในการเลี้ยงดูเด็กในขวบปีแรก ท่านคิดว่าควรเป็นมารดาควรที่จะต้องพูดคุยกับเด็กถึงแม้เด็กจะไม่รู้เรื่องก็ตาม	3.48	0.96
15	ในการเลี้ยงดูบุตร ถ้าบุตรของท่านร้องไห้เนื่องจากอารมณ์เสีย ท่านคิดว่าควรจะปล่อยให้หายตามลำพังและไม่ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญจะดีที่สุด	4.62	0.85
16	ท่านคิดว่าควรเป็นแม่ควรจะฝึกหัดให้เด็กนั่งกระโถนให้เร็วที่สุด	2.71	1.15
17	ถ้าท่านต้องดูแลบุตรเกือบตลอดทั้งวัน จะทำให้ท่านรู้สึกเบื่อเหมือนซากอิสรภาพ	3.94	1.19
18	ท่านคิดว่าท่านจะเป็นแม่ที่ดีได้	3.40	0.72

จากตารางที่ 9 แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาในเรื่องการจักระบบเศรษฐกิจภายในบ้าน พัฒนารูปแบบการดำรงชีวิตของสมาชิกในครอบครัวใหม่ และการเตรียมตัวในเรื่องการเลี้ยงดู ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก คือ เรื่องการเลี้ยงดูบุตร ถ้าบุตรของท่านร้องไห้เนื่องจากอารมณ์เสีย ท่านคิดว่าควรจะปล่อยให้หายตามลำพัง และไม่ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญจะดีที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 สำหรับข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ ท่านสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องการเลี้ยงดูเด็ก ท่านคิดว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่สมาชิกในครอบครัวควรแบ่งหน้าที่เรื่องงานบ้านและการเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์ และท่านคิดว่ามีความจำเป็นในการเตรียมสถานที่ชาวของเครื่องใช้สำหรับบุตรตั้งแต่อยู่ในครรภ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 2.43 และ 2.58 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการรับรู้อาการเป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ ระหว่างหญิงมีครรภ์ที่มีอายุครรภ์ต่างกัน

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้อาการเป็นมารดา โดยส่วนรวม ระหว่างหญิงมีครรภ์ที่มีอายุครรภ์อยู่ในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	3699.16	1849.38	3.48*
ภายในกลุ่ม	177	93999.42	531.07	
รวมทั้งหมด	179	97698.58		

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้อาการเป็นมารดา โดยส่วนรวมระหว่างหญิงมีครรภ์ที่มีอายุครรภ์อยู่ในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 ของการตั้งครรภ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 นั่นคือ หญิงมีครรภ์ที่มีอายุครรภ์อยู่ในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 ของการตั้งครรภ์ มีการรับรู้ต่ออาการเป็นมารดาแตกต่างกัน

ตารางที่ 11 แสดงการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างคู่
 ภายหลังจากทดสอบความแปรปรวนตามตารางที่ 9 โดยการ
 ทดสอบค่า t คือ

คะแนนเฉลี่ย	หญิงมีครรภ์อายุ ครรภ์อยู่ในระยะ ที่ 1 ของการ ตั้งครรภ์	หญิงมีครรภ์อายุ ครรภ์อยู่ในระยะ ที่ 3 ของการ ตั้งครรภ์	หญิงมีครรภ์อายุ ครรภ์อยู่ในระยะ ที่ 2 ของการ ตั้งครรภ์
	$\bar{X}_1 = 167.54$	$\bar{X}_3 = 178.88$	$\bar{X}_2 = 179.60$
$\bar{X}_1 (167.54)$	-	11.34*	12.06*
$\bar{X}_3 (178.88)$	-	-	0.72
$\bar{X}_2 (179.60)$	-	-	-
* P < .05			
$q \sqrt{\frac{MSw}{N}}$	r	2	3
* P < .05		8.87	10.66
		df = 177	

จากตารางที่ 11 แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการเป็นมารดา
 โดยส่วนรวมของหญิงมีครรภ์ที่มีอายุครรภ์อยู่ในระยะที่ 2 ของการตั้งครรภ์ คือค่าหญิง
 ที่มีครรภ์อยู่ในระยะที่ 1 ของการตั้งครรภ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
 หญิงที่มีอายุครรภ์อยู่ในระยะที่ 3 ของการตั้งครรภ์ มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการ
 เป็นมารดาดีกว่าหญิงที่มีอายุครรภ์อยู่ในระยะที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 ส่วนหญิงมีครรภ์ที่มีอายุครรภ์อยู่ในระยะที่ 2 และระยะที่ 3 มีการรับรู้ไม่ต่างกัน

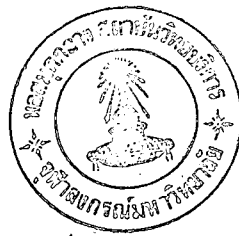
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการรับรู้บทบาทการ เป็นมารดา ระหว่างหญิงมีครรภ์ที่มีอายุต่างกัน และระดับการศึกษาต่างกัน

ตารางที่ 12 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการ เป็นมารดาของหญิง มีครรภ์แต่ละระดับการศึกษา และรวมทุกระดับการศึกษา โดยจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ	$\bar{x}$			รวม
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา	
20 ปีและต่ำกว่า	161.21	172.27	179.00	168.00
21-30 ปี	172.58	181.95	196.54	184.33
31 ปีและสูงกว่า	170.96	177.00	191.61	178.84
รวม	168.29	175.95	193.47	177.09

จากตารางที่ 12 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้บทบาทการ เป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ทุกระดับการศึกษาที่มีอายุ 20 ปี และต่ำกว่า, 21-30 ปี, 31 ปีและสูงกว่า มีค่าเท่ากับ 168.00, 184.33 และ 178.84 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการ เป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ทุกระดับการศึกษาในทุกช่วง อายุรวมกัน มีค่าเท่ากับ 177.09 โดยหญิงมีครรภ์การศึกษาาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ในทุกช่วงอายุมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 168.29, 175.95 และ 193.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและอัตราส่วน F ของค่าเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ ในแต่ละระดับการศึกษาของแต่ละช่วงอายุ

Source of Variation	SS	df	MS	F
Main effects	22055.98	4	5513.99	11.40
A adj.for B (อายุ)	4110.31	2	2055.16	4.25*
B adj.for A (ระดับการศึกษา)	13109.04	2	6554.52	13.55**
AB adj.for A and B (ปฏิสัมพันธ์)	204.93	4	51.23	0.11
Residual	82698.75	171	483.62	
Total	104959.66	179	586.36	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 df = 2, 171, F = 3.03

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 df = 2, 171, F = 4.70

จากตารางที่ 13 แสดงว่าการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาในหญิงมีครรภ์ ระหว่างอายุ 20 ปี และต่ำกว่า, อายุ 21-30 ปี, อายุ 31 ปีและสูงกว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า หญิงมีครรภ์ที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาแตกต่างกัน

การรับรู้บทบาทการเป็นมารดาในหญิงมีครรภ์ ระหว่างระดับการศึกษาประถม ศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า หญิงมีครรภ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาแตกต่างกัน

ผลรวมกันระหว่างกลุ่มอายุต่าง ๆ กับระดับการศึกษาเท่ากับศูนย์ แสดงว่า ผลการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ในกลุ่มอายุต่าง ๆ ในแต่ละระดับ การศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ที่มีอายุต่างกันภายหลังการทดสอบความแปรปรวน ตามตารางที่ 13 โดยการทดสอบค่าตัว

อายุ	20 ปีและต่ำกว่า $\bar{X}_1 = 168.00$	31 ปีและสูงกว่า $\bar{X}_3 = 178.84$	21 - 30 ปี $\bar{X}_2 = 184.33$
$\bar{X}_1 = (168.00)$	-	10.84**	16.33**
$\bar{X}_3 = (178.84)$	-	-	5.49
$\bar{X}_2 = (184.33)$	-	-	-

** P < .01

R 2 3

$$q \sqrt{\frac{MS_w}{N}}$$

** P < .01 10.30 11.70

จากตารางที่ 14 แสดงว่า หญิงมีครรภ์ที่มีอายุ 31 ปีและสูงกว่า มีการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาดีกว่าหญิงมีครรภ์ที่มีอายุ 20 ปีและต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หญิงมีครรภ์ที่มีอายุ 21-30 ปี มีการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาดีกว่าหญิงมีครรภ์ที่มีอายุ 20 ปีและต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนหญิงมีครรภ์ที่มีอายุ 21-30 ปี และหญิงมีครรภ์ที่มีอายุ 31 ปีและสูงกว่า มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ภายหลังจากทดสอบความแปรปรวนตามตารางที่ ๑๓ โดยการทดสอบค่าคิว

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา $\bar{X}_1 = 168.29$	มัธยมศึกษา $\bar{X}_2 = 175.95$	อุดมศึกษา $\bar{X}_3 = 193.47$
$\bar{X}_1 = 168.29$	-	17.52**	25.18**
$\bar{X}_2 = 175.95$	-	-	7.66
$\bar{X}_3 = 193.47$	-	-	-

** P < .01

$$q \sqrt{\frac{MS_w}{N}}$$

** P < .01   10.56   11.95

จากตารางที่ 15 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ปรากฏว่า หญิงมีครรภ์ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาดีกว่าหญิงมีครรภ์การศึกษาระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หญิงมีครรภ์การศึกษาระดับอุดมศึกษามีการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาดีกว่าหญิงมีครรภ์การศึกษาระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนหญิงมีครรภ์การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา มีการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาในกลุ่มหญิงมีครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางบวก และหญิงมีครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางลบ ทั้งรายคนและโดยส่วนรวม

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาในกลุ่มหญิงมีครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางบวก และหญิงมีครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางลบ ทั้งเป็นรายคนและโดยส่วนรวม โดยการทดสอบค่าที

บทบาท	ประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางบวก		ประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางลบ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. การดูแลตนเองและทารกในครรภ์	25.05	4.58	23.48	5.07	0.42
2. ส่งเสริมและพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัวเพื่อเตรียมรับสมาชิกใหม่	45.81	6.96	44.60	7.32	0.18
3. พัฒนา สร้างและแสดงออกถึงความรัก ความผูกพันต่อบุตร	43.32	6.82	46.68	7.18	0.23
4. จัดระบบเศรษฐกิจภายในบ้าน พัฒนารูปแบบการดำรงชีวิตของสมาชิกในครอบครัวใหม่และการเตรียมตัวในเรื่องการเลี้ยงดู	60.80	7.99	59.09	10.12	0.19
รวม	179.98	21.73	173.86	24.79	0.23

จากตารางที่ 16 ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงมีครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางบวก และหญิงมีครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางลบ ทั้งรายคนและโดยส่วนรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 5 ที่ตั้งไว้ว่า หญิงมีครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางบวกมีการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาต่างจากหญิงมีครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ในทางลบ